

rijksuniversiteit
groningen

Juryrapport Alumnus van het Jaar 2023

De Rijksuniversiteit Groningen is trots op haar alumni. Zij zijn onze ambassadeurs, onze voelsprietten in de samenleving. Elk jaar onderscheiden we een van hen met de titel Alumnus van het Jaar. Het is een prijs die is bedoeld als uiting van waardering én van aanmoediging. De Alumnus van het Jaar heeft in onze ogen een bijzondere bijdrage geleverd aan de maatschappij, de wetenschap en/of de cultuur, is een inspiratiebron voor anderen en geldt als een belofte voor de toekomst.

De alumnus van het jaar 2023 is Takudzwa Mutezo, natuurbeschermingsjurist, akkerbouwer, duurzaam ondernemer.

'I am a tiny drop in the ocean but if not me, then who?' Dat is de stelregel van Takudzwa Mutezo, kortweg Taku. Het is indrukwekkend op hoeveel terreinen en hoeveel manieren ze die stelregel in de praktijk brengt.

Taku Mutezo zet zich in voor natuurbehoud, strijdt tegen natuurcriminaliteit op internationaal niveau, levert bijdragen aan wetgeving, creëert wereldwijd bewustzijn over waarom de natuur zo belangrijk voor ons is, initieert vernieuwende projecten, én is duurzaam akkerbouwer met een eigen stadsboerderij.

Kortom Taku inspireert en verwondert. Ze leidt de verandering die zij wil zien in deze wereld, en hoe! Daarbij gebruikt ze haar juridische achtergrond om haar werk te onderbouwen, om onrecht aan te pakken en om mensen verantwoordelijk te houden die onze planeet vernietigen. Niet vanuit een utopisch activisme, maar met feiten en meetbare data.

De wet is voor haar een hulpmiddel, een laatste redmiddel. Want er is meer dan schuld en boete. Belangrijker voor Taku is overtuigen, bewustmaken en verbinden, zodat het probleem bij de kern kan worden aangepakt. Dat zijn waarden die we nadrukkelijk ook als universiteit willen meegeven aan onze studenten.

Als jonge leider stuurt Taku een kracht aan die daadwerkelijk verandering in gang zet. Ze laat zien dat als je je verwondering én frustraties combineert met academische kennis, je wel degelijk de wereld kunt veranderen. Taku Mutezo is een toonbeeld van vastberadenheid en een rolmodel. In Zimbabwe en Afrika, maar ook in Groningen en de rest van de wereld. Een alumna om trots op te zijn!

Over Takudzwa S. Mutezo

Takudzwa, kortweg Taku (1992) is een van de nieuwe, vrouwelijke jonge leiders in Afrika. Ze is natuurbeschermingsjurist in Zimbabwe, gespecialiseerd in het tegengaan van (internationale) illegale dierenhandel. Tot medio 2022 leidde ze de juridische afdeling van de Tikki Hywood Foundation, een internationale non-profit organisatie in Afrika die zich inzet voor een duurzame, holistische bescherming van ecosystemen. Sinds kort is ze actief als zelfstandige, onder meer bij de bescherming van schubdieren in Mozambique, de ontwikkeling van wetgeving op het gebied van watervraagstukken in Zimbabwe en het opzetten van Hambai Wild, een non-profit organisatie die de gemeenschap zoveel mogelijk wil betrekken bij het beschermen en behouden van natuur en milieu. Ze schreef mee aan het Handbook for Prosecuting Wildlife Crimes over wetgeving en vervolging rond 'wildlife crimes'. Sinds 2021 is ze het jongste en het enige vrouwelijke bestuurslid van het Nyanga Rhodes Estate, een van de belangrijkste nationale parken in Zimbabwe. Ze is lid van Women for Environment en Mandela Washington Fellow, een programma van de VS voor jonge Afrikaanse leiders.

Sinds enkele jaren is ze ook mede-eigenaar van een kleine stadsboerderij die groentes levert aan o.a. supermarkten. Taku Mutezo kwam in 2013 naar Groningen om de bacheloropleiding International and European Law te volgen en rondde deze in 2017 succesvol af. Ze was tijdens haar studie op zeer veel terreinen actief, onder meer als oprichter van de International Student Council en bij het green Office. Ook was ze het eerste internationale student-lid in de U-raad.

De jury van de Alumnus van het Jaar prijs bestond dit jaar uit:

Cisca Wijmenga, Rector Magnificus, voorzitter

Iris de Graaf, Ruslandcorrespondent voor de NOS, Alumnus van het Jaar 2022

Joost Frenken, decaan Faculty of Science and Engineering

Remco Kouwenhoven, directeur Alumnirelaties & Filantropie / Ubbo Emmius Fonds

Eerdere winnaars

2022* – Iris de Graaf (1991) Ruslandcorrespondent voor de NOS, Slavische Talen en Ruslandkunde

2020 - Laurien Meuter (1976), oprichter Tiny Miracles Foundation, Economie

2019 – Sander de Hosson (1977), Longarts en wegbereider voor een goede palliatieve zorg, Geneeskunde

2018 - Christiaan Triebert (1991), visual investigating journalist New York Times / Bellingcat, IRIO

2017 - Carolien de Bruin (1977), oprichtster C-Change dat internationale bedrijven en organisaties helpt de Sustainable Development Goals te bereiken, Business en Finance

2016 - Merel Rumping (1984), oprichtster Carewithinreach, orthopedische zorg voor iedereen bereikbaar, IRIO

2015 - Luuk van Middelaar (1973), schrijver, hoogleraar en Europa-expert, geschiedenis/filosofie

2014 - Monica Arac de Nyeko (1979), Oegandese schrijfster en humanitair specialist van UNICEF, op lijst Africa39 en Caine Prize 2007, de film Rafiki is gebaseerd op kort verhaal

van haar over twee lesbische meisjes, Humanitarian Assistance

2013 - Wim Pijbes (1961) oud-directeur Rijksmuseum, kunstgeschiedenis

2012 - Matthijs Bierman (1964), directeur Triodos Bank, bedrijfskunde en rechten

2011 - Stine Jensen (1972) filosofe, schrijfster, programmamaakster, wijsbegeerte

2010 - Jelle Brandt Corstius (1978) schrijver, programmamaker, geschiedenis

2009 - Jeroen Smit (1963), journalist, schrijver, bedrijfskunde

* vanaf 2022 vindt de nominatie en de uitreiking van de prijs in hetzelfde jaar plaats